

IND-werkinstructie nr. 2013/9 (AUA)

Openbaar

Aan	Directeuren klantdirecties c.c. DDMB
Van	Hoofddirecteur IND
Datum	1 juni 2013
Publicatie datum	
Onderwerp	Wet inburgering in het buitenland
Vindplaats	Vc B1/4.7
Bijlage(n)	1

Inleiding

Deze werkinstructie vervangt IND-werkinstructie nr. 2011/7 (AUB). Met deze werkinstructie wordt werkinstructie 2011/7 geactualiseerd. In die werkinstructie is uitleg gegeven over de toepassing van de hardheidsclausule, genoemd in artikel 3.71a, tweede lid, onder d, Vb, die per 1/4/2011 in werking is getreden.

De Wet inburgering in het buitenland (Wib) is per 15 maart 2006 in werking getreden. Met de Wib is het inburgeringsvereiste als toelatingsvoorwaarde in de Vw neergelegd. De Wib bestaat uit artikel 16, eerste lid, onder h, Vw en artikel 16, derde lid, Vw. De Wib is vervolgens uitgewerkt in de artikelen 3.71a, 3.98a, 3.98b, 3.98c en 3.98d Vb.

Ingevolge artikel 16, eerste lid, aanhef en onder h, Vw kan een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd worden afgewezen indien de vreemdeling, die niet behoort tot een der categorieën, bedoeld in artikel 17, eerste lid Vw, na verkrijging van rechtmatig verblijf in Nederland, inburgeringsplichtig zou zijn op grond van de artikelen 3 en 5 Wet inburgering en niet beschikt over kennis op basisniveau van de Nederlandse taal en Nederlandse maatschappij.

De wetgever heeft beoogd om het inburgeringsvereiste te effectueren in de mvv-procedure (het basisexamen inburgering speelt dus géén rol bij de verlening van een verblijfsvergunning!). Dit is bevestigd in de uitspraak Raissi van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State, d.d. 2 december 2008, nr. 200806120/1¹. Indien een vreemdeling niet aan dit inburgeringsvereiste voldoet, kan de mvv-aanvraag derhalve worden afgewezen.

De volgende onderwerpen komen in deze werkinstructie aan bod:

1. Wie moet het basisexamen inburgering doen?
2. Vrijstellingen, medische ontheffing, de hardheidsclausule en art. 4:84 Awb

---

¹ R.o. 2.1.2.: "De Rb heeft terecht overwogen dat uit de geschiedenis van de totstandkoming van art. 16, eerste lid, aanhef en onder h, van de Vw 2000 en art. 3.71a Vb onmiskenbaar volgt dat de wetgever heeft beoogd om het inburgeringsvereiste middels het mvv-vereiste te effectueren en derhalve met het oog daarop voor de minister de bevoegdheid in het leven te roepen om een mvv voor verblijf in het kader van gezinshereniging/vorming af te wijzen, indien de desbetreffende vreemdeling niet aan het inburgeringsvereiste heeft voldaan. Anders dan de Rb heeft overwogen is met deze vaststelling ook gegeven op welke wijze de wetgever het beoogde doel, te weten het effectueren van het inburgeringsvereiste, heeft willen bereiken, nl. door het in het leven roepen van en toepassing geven aan de bevoegdheid om bij het niet voldoen aan dit vereiste de gevraagde mvv te weigeren. Deze bevoegdheid kan worden afgeleid uit art. 7 Soeverein besluit, gelezen in samenhang met artikel 1, aanhef en onder h, Vw en art. 3.71a, eerste lid, Vb."

3. Geldigheidsduur van het basisexamen inburgering
4. Bezwaar- en klachtenprocedure basisexamen

De werkinstructie heeft één bijlage:

Bijlage 1 Overzicht tijdelijke verblijfsdoelen als bedoeld in de Wet inburgering

1. Wie moet het basisexamen inburgering doen?

Het basisexamen inburgering moet worden afgelegd door vreemdelingen:

- in de leeftijd van 18 jaar tot de AOW-gerechtigde leeftijd;
- die vóór hun komst naar Nederland in het bezit moeten zijn van een mvv;
- die voor een niet-tijdelijk verblijfsdoel naar Nederland komen in de zin van de Wet inburgering² of geestelijk bedienaar zijn; en
- die niet zijn vrijgesteld of ontheven van het basisexamen inburgering (art. 3 en 5 Wet inburgering).

Met de Wib wordt beoogd dat bepaalde vreemdelingen (zie hierboven) die nog in het buitenland verblijven, na geslaagd te zijn voor het basisexamen inburgering, sneller in de Nederlandse samenleving kunnen inburgeren. Eenmaal in Nederland moeten zij aan hun inburgeringsplicht op grond van de Wet inburgering voldoen (dit is een gemeentelijk traject vóór 1-1-13 en een traject van DUO na 1-1-13).

De Wib beperkt de doelgroep van het basisexamen inburgering tot die vreemdelingen die mvv-plichtig zijn en die na verblijfsaanvaarding in Nederland inburgeringsplichtig zijn ingevolge artikel 3 en 5 van de Wet inburgering (het betreft aanvragen in het kader van gezinshereniging en gezinsvorming; zie voorts bijlage 1).

Zij dienen voorafgaand aan hun komst naar Nederland over basiskennis van de Nederlandse taal en samenleving te beschikken. De kennis wordt getoetst in het land van herkomst dan wel in het land van bestendig verblijf door middel van het basisexamen inburgering dat moet worden afgelegd op de ambassade of het consulaat van het land van herkomst of bestendig verblijf, waar ook de mvv moet worden afgehaald.

2. Vrijstellingen, medische ontheffing, de hardheidsclausule en art. 4:84 Awb

Voor zowel de vrijstellingen als de ontheffingen geldt dat de vreemdeling die meent dat hij onder één van onderstaande uitzonderingscategorieën valt en om die reden bij de mvv-aanvraag niet hoeft aan te tonen dat hij het basisexamen met goed gevolg heeft afgelegd, dat bij de indiening van de mvv-aanvraag bij de Nederlandse diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging zelf zal moeten aangeven en genoegzaam zal moeten onderbouwen.

Het toetsen van de overgelegde stukken wordt door de IND gedaan (en niet door de post). Hetzelfde geldt voor de beslissing of de vreemdeling al dan niet onder een vrijstellings- of ontheffingsgrond valt.

2.1 Vrijstellingen

De volgende categorieën vreemdelingen hoeven geen basisexamen inburgering te doen:

- Vreemdelingen die niet hoeven te beschikken over een geldige mvv (art. 16, eerste lid, onder h, Vw jo art. 17, eerste lid, Vw)
Omdat gezinsleden (waaronder ook derdelanders) van gemeenschapsonderdanen zijn uitgezonderd van de mvv-plicht, hoeven zij ook geen basisexamen af te leggen. Ook wanneer een onverplichte mvv wordt aangevraagd, hoeft men geen basisexamen af te leggen.
- De vreemdeling die de AOW-leeftijd heeft bereikt (art. 5, eerste lid, onder a, Wet inburgering) of jonger is dan 18 jaar (art. 5, eerste lid, aanhef en onder a en d, Wet inburgering)
Deze categorieën spreken voor zich.
- Gezinsleden van wie de hoofdpersoon in het bezit is van een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde of voor onbepaalde tijd (art. 3.71a, tweede lid, onder a, Vb)

² De tijdelijke verblijfsdoelen in de Wet inburgering zijn andere dan de tijdelijke verblijfsdoelen van de Vw.

Dit geldt voor gezinsleden die verblijf in Nederland beogen in het kader van gezinshereniging of gezinsvorming. De gezinsleden hoeven niet dezelfde nationaliteit te hebben als de hoofdpersoon.

Voor het gezinslid van een (ex-)vreemdeling die verblijf heeft gekregen op basis van een verblijfsvergunning asiel en inmiddels is genaturaliseerd op het moment van de mvv-aanvraag dan wel de start van de referentenprocedure, geldt in beginsel de Wib-plicht.

In de Nota naar aanleiding van het verslag (TK 29 700) bij de wijziging van de Vw 2000 in verband met het stellen van een inburgeringsvereiste bij het toelaten van bepaalde categorieën vreemdelingen (Wet inburgering in het buitenland) is het volgende opgenomen:

“Aangezien de tot Nederlander genaturaliseerde voormalige vluchteling geen gegronde vrees heeft voor vervolging van de zijde van de (Nederlandse) autoriteiten van het land waarvan hij de nationaliteit bezit, en derhalve geen verdragsvluchteling meer is, verzet artikel 7, tweede lid, tweede alinea, van de richtlijn 2003/86/EG inzake het recht op gezinshereniging zich niet tegen het vereiste van voorafgaande inburgering in het buitenland van zijn gezinsleden. Op voorhand kan ook niet worden aangenomen dat de gronden die destijds tot zijn toelating als vluchteling hebben geleid, nog altijd aanwezig zijn gebleven. Voorts kan, gelet op de voor naturalisatie geldende termijnen, worden aangenomen dat het hier overwegend zal gaan om gezinsvorming met een nieuwe (huwelijks)partner, waarbij er niet zonder meer van kan worden uitgegaan dat de nieuwe relatie met een voormalige vluchteling tot wezenlijke problemen voor de nieuwe partner zal leiden. In het voormalige vluchtelingenschap van de betrokken Nederlander worden dan ook onvoldoende redenen gezien om alle gezinsleden op voorhand van het nieuwe inburgeringsvereiste vrij te stellen.”

- Vreemdelingen met de Surinaamse nationaliteit die met in artikel 3.13 VV vastgestelde bescheiden hebben aangetoond tenminste lager onderwijs in de Nederlandse taal in Suriname of Nederland te hebben gevolgd (art. 16, derde lid, Vw)

Om in aanmerking te komen voor vrijstelling dienen Surinaamse vreemdelingen de volgende documenten te overleggen:

1. Een geldig paspoort dan wel een ander geldig identiteitsbewijs waarmee de Surinaamse nationaliteit kan worden vastgesteld; én

2a. Indien er sprake is van gevolgd (lager) onderwijs in Suriname:

- een door het Surinaamse Ministerie van Onderwijs en Volksontwikkeling (MinOV) afgegeven schooldiploma of getuigschrift, behaald in Suriname ná 25 november 1975, waaruit blijkt dat tenminste de lagere school in de Nederlandse taal is afgerond, dan wel een verklaring van het Examenbureau van het Ministerie van Onderwijs en Volksontwikkeling waaruit dit blijkt. De verklaringen dienen te zijn voorzien van een apostille (afgegeven door het Surinaamse Hof van Justitie); art. 3.13, aanhef en onder b, VV. *een verklaring van bijvoorbeeld een schoolhoofd wordt dus niet geaccepteerd.*

- in het geval er sprake is van diploma's of getuigschriften afgegeven vóór 25 november 1975 kunnen deze niet worden voorzien van een apostille. Wanneer sprake is van een lagere schooldiploma van vóór 25 november 1975 dient tevens een verklaring van het Surinaamse bevolkingsregister (Centraal Bureau voor Burgerzaken, CBB) te worden overgelegd om zo aan te tonen dat diegene gedurende de periode ten tijde van afronding van de lagere school (d.w.z. op de leeftijd van 11, 12 dan wel 13 jaar) woonachtig is geweest in Suriname. De CBB-verklaring dient te zijn voorzien van apostille; art. 3.13, aanhef en onder a, VV.

2b. Indien er sprake is van gevolgd lager onderwijs in Nederland: Personen die in Nederland een schooldiploma hoger dan dat van het lager onderwijs hebben behaald kunnen dit aantonen door een kopie van het diploma te overleggen; art. 3.13, aanhef en onder c, VV.

Wanneer enkel lager onderwijs is gevolgd kan geen diploma overgelegd worden omdat in Nederland geen diploma's worden afgegeven na afronding van het lager onderwijs. In dat geval dient een verklaring dat men op de leeftijd van 11, 12 dan wel 13 jaar in Nederland woonachtig is geweest te worden overgelegd. Dit kan worden aangetoond door middel van een historisch overzicht afgegeven door het Vestigingsregister te Den Haag (art. 3.13, aanhef, en onder d, VV) óf door een uittreksel (met daarop de historische adresgegevens) van de Gemeentelijke Basisadministratie persoonsgegevens (GBA) (art. 3.13, aanhef, en onder e, VV).

Een gewaarmerkte verklaring van het Vestigingsregister kan op verzoek van de vreemdeling worden afgegeven. Het verzoek bevat de naam van de vreemdeling en het doel waarvoor de verklaring wordt aangevraagd. De vreemdeling dient te vragen naar een historisch overzicht. Kosten: ongeveer 4 euro (evt. wijzigingen in de toekomst voorbehouden).

Een verzoek dient te worden gericht aan:
Vestigingsregister
Postbus 12620
2500 DL Den Haag
óf per e-mail naar vestigingsregister.dps@denhaag.nl

Ook de IND kan bij twijfel gegevens uit het Vestigingsregister opvragen op dezelfde wijze als hiervoor beschreven. Bij vragen kan contact worden opgenomen met het Vestigingsregister. Tel: 070-3533177

De beslismedewerker beoordeelt de hierboven genoemde overgelegde stukken. Indien er wordt besloten tot afgifte van de mvv, zal het hoofd van de diplomatieke vertegenwoordiging bij indiening van de mvv-aanvraag de persoonsgegevens die op het originele document staan controleren.

- Vreemdelingen die voor tijdelijke verblijfsdoelen (in de zin van de Wet inburgering) naar Nederland komen (art. 3, eerste lid, aanhef en onder a, Wet inburgering)
Er dient in het kader van het inburgeringsvereiste onderscheid te worden gemaakt naar tijdelijke en niet-tijdelijke verblijfsdoelen. Of een doel al dan niet tijdelijk is, wordt in het kader van het basisexamen inburgering echter niet bepaald door de Vreemdelingenwet (nader uitgewerkt in artikel 3.5 Vb) maar door de Wet inburgering (artikel 3, Wet inburgering, verder uitgewerkt in artikel 2.1 Besluit inburgering en artikel 2.1 en bijlage 1 van de Regeling inburgering). Om hieromtrent duidelijkheid te verschaffen is in *bijlage 1* van deze werkinstructie een lijst bijgevoegd waarin is aangegeven welke doelen onder welke categorie vallen. Gezinsleden van geestelijke bedienaren, die in Nederland verblijven op een verblijfsvergunning voor arbeid (tijdelijk doel in de zin van de Wet inburgering), zijn vrijgesteld van het basisexamen inburgering.
- Vreemdelingen die in het bezit zijn van bepaalde diploma's, certificaten en andere documenten (art. 2.3 Besluit inburgering)
Niet inburgeringsplichtig is degene die beschikt over:
  - a. het inburgeringsdiploma;
  - b. een op Nederlandse wettelijke basis uitgereikt diploma of certificaat of getuigschrift van afronding van een opleiding van wetenschappelijk onderwijs, hoger beroepsonderwijs, algemeen voortgezet onderwijs, beroepsonderwijs of leerlingwezen, na onderwijs te hebben gevolgd in de Nederlandse taal. *De zinsnede "op wettelijke basis uitgereikt diploma of getuigschrift van afronding van een opleiding" impliceert dat het moet gaan om een officieel diploma of getuigschrift waarvan de verstrekking plaatsvindt op basis van een Nederlandse (onderwijs)wet, m.a.w. een officieel Nederlands diploma of getuigschrift. De meest voorkomende diploma's en getuigschriften die onder de in onderdeel b bedoelde categorie vallen, zijn:*
    - een getuigschrift wetenschappelijk onderwijs (wo) of hoger beroepsonderwijs (hbo), uitgereikt op grond van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, de vroegere Wet op het wetenschappelijk onderwijs of de vroegere Wet op het hoger beroepsonderwijs;
    - een diploma voortgezet onderwijs (ook wel middelbaar onderwijs genoemd), uitgereikt op grond van de Wet op het voortgezet onderwijs;
    - een diploma middelbaar beroepsonderwijs, uitgereikt op grond van de Wet educatie en beroepsonderwijs of de Wet op het voortgezet onderwijs;
    - een diploma leerlingwezen, uitgereikt op grond van de vroegere Wet op het leerlingwezen of de vroegere Wet op het cursorisch beroepsonderwijs.
  - c. een diploma staatsexamen Nederlands als tweede taal, programma I of II;
  - d. een met een van de in onderdeel b genoemde diploma's, certificaten, of getuigschriften vergelijkbaar diploma of ander document, behaald in het

- Nederlandstalig onderwijs in België, mits een voldoende is gehaald voor het vak Nederlands;
- e. een met een van de in onderdeel b genoemde diploma's of getuigschriften vergelijkbaar diploma of ander document, behaald in het Nederlandstalig onderwijs in Suriname, mits een voldoende is behaald voor het vak Nederlandse taal. *Als het om personen gaat met de Surinaamse nationaliteit, is het gunstige beleid van art. 3.13 VV toepassing; zie hierboven;*
  - f. een diploma, certificaat of ander document, behaald in het Nederlandstalig onderwijs in Aruba, Curaçao, Sint Maarten of in de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius of Saba ten bewijze van afronding van een bij regeling van de Minister van SZW aangewezen opleiding, mits een voldoende is gehaald voor het vak Nederlands;
  - g. het diploma van het Europees baccalaureaat van de Europese school, bedoeld in het Statuut van de Europese school, voor zover dat baccalaureaat het vak Nederlands als eerste of tweede taal omvat en voor het vak een voldoende is behaald;
  - h. het getuigschrift Internationaal Baccalaureate Middle Years Certificate, International General Certificate of Secondary Education of Internationaal baccalaureaat, indien daartoe een cursus Engels-Nederlandstalig onderwijs of een cursus Internationaal Baccalaureaat met daarin het vak Nederlands is gevolgd en voor het vak een voldoende is behaald;
  - i. een certificaat Inburgering in het kader van de WIN, wanneer het WIN-traject doorliep in 2007 of 2008, en bijbehorende verklaring van het ROC waaruit blijkt dat voor de onderdelen 'luisteren', 'spreken', 'lezen' en 'schrijven' tenminste niveau NT2-2 is behaald en voor het onderdeel Maatschappij Oriëntatie niveau 2 of 80% als die toets is afgelegd na 31 augustus 2001 respectievelijk 85% als de toets voor 1 september 2001 is afgelegd (de vreemdeling is nieuwkomer);
  - j. het certificaat, bedoeld in de Regeling certificaat inburgering oudkomers, indien hieruit blijkt dat ten minste niveau NT2 2 voor de onderdelen 'luisteren', 'spreken', 'lezen' en 'schrijven' is behaald;
  - k. het document, bedoeld in [artikel 2.7, tweede lid](#), (de zgn. verkorte vrijstellingstoets) zoals dat luidde voor het tijdstip van inwerkingtreding van het [besluit van 25 september 2012 tot wijziging van het Besluit inburgering en enkele andere besluiten in verband met de versterking van de eigen verantwoordelijkheid van de inburgeringsplichtige](#) (Stb. 2012, 432);
  - l. het inburgeringsdiploma, bedoeld in [artikel 14, tweede lid, van de Wet inburgering](#) zoals die wet luidde voor de inwerkingtreding van de [wet van 13 september 2012 tot wijziging van de Wet inburgering en enkele andere wetten in verband met de versterking van de eigen verantwoordelijkheid van de inburgeringsplichtige](#) (Stb. 2012, 430).
- Vreemdelingen die tijdens de leerplichtige leeftijd in Nederland hebben verbleven (artikel 2.6 Besluit inburgering)
Die tenminste acht jaren tijdens de leerplichtige leeftijd, dit is vanaf het vijfde jaar tot en met het einde van het schooljaar waarin de leeftijd van zestien jaar wordt bereikt, in Nederland heeft verbleven. Betrokkene kan dit aantonen door een uittreksel van de GBA of een daaraan voorafgaande bevolkingsboekhouding (bijvoorbeeld het Vestigingsregister) waaruit blijkt dat hij ten minste acht jaren tijdens de leerplichtige leeftijd woonachtig was in Nederland. Voor de toepassing van deze vrijstellingsgrond is niet vereist dat het hierbij om een ononderbroken inschrijving van acht jaar gaat; ook de betrokken persoon die tijdens de leerplichtige leeftijd bijvoorbeeld twee perioden van vier jaar ingeschreven was, is vrijgesteld. Voorts is niet vereist dat het om acht jaar legaal verblijf in Nederland gaat.
  - Langdurig ingezetenen onderdanen van derde landen indien zij reeds in de lidstaat die hen de status van langdurig-ingezetene heeft verleend aan integratievoorwaarden hebben voldaan (art. 3.71a, tweede lid, onder b, Vb)
Deze categorie vreemdelingen is niet mvv-plichtig, dus is om die reden al vrijgesteld van het basisexamen inburgering.

Wib-vereiste geldt niet voor Turken en hun gezinsleden

De Centrale Raad van Beroep had bij uitspraak van 16 augustus 2011 al bepaald dat het met goed gevolg afleggen van het basisexamen inburgering in het buitenland niet

langer een vereiste was voor een Turkse onderdaan, die **enkel** de Turkse nationaliteit heeft, en zijn/haar gezinsleden (ongeacht de nationaliteit van deze gezinsleden). Na de uitspraak in de zaken Kahveci en Inan geldt dat het Wib-vereiste evenmin kan worden tegengeworpen aan gezinsleden (ongeacht de nationaliteit van deze gezinsleden) van referenten met een dubbele nationaliteit (dus naast de Turkse ook de Nederlandse nationaliteit).

Hieronder kan in een schema nog worden geraadpleegd in welke situatie het vereiste van het *Basisexamen inburgering buitenland* (of het *Inburgeringsexamen*) al dan niet geldt.

Wie bij wie	Basisexamen inburgering (of inburgeringsexamen)
Turk bij Turk	Nee
Niet-Turk bij Turk	Nee
Turk bij dubbele nationaliteit: NI + Turkse	Nee
Niet-Turk bij dubbele nationaliteit: NI + Turkse	Nee
Turk bij NI	Nee
Niet-Turk bij NI	Ja

2.2 Medische ontheffing

De vreemdeling kan worden ontheven van het afleggen van het basisexamen inburgering:

- als de vreemdeling ten genoegen van de minister van SZW heeft aangetoond door een geestelijke of lichamelijke belemmering blijvend niet in staat te zijn het basisexamen inburgering af te leggen (art. 3.71a, tweede lid, onder c,Vb)

Het gaat hier uitdrukkelijk om vreemdelingen die door een ernstige en blijvende geestelijke of lichamelijke belemmering blijvend niet in staat zijn het basisexamen inburgering af te leggen. Daarbij kan onder meer worden gedacht aan een ernstig spraakgebrek, blindheid, doofheid, doofstomheid en het syndroom van Down. In geval van een tijdelijke belemmering wordt het aanvaardbaar geacht dat betrokkene wacht met het afleggen van het basisexamen tot die belemmering verdwenen is.

Betrokkene dient zelf aan te tonen dat hij in aanmerking komt voor de ontheffing. Indien betrokkene op de post (of de referent bij de IND) aangeeft aanspraak te maken op een ontheffing van het basisexamen inburgering als gevolg van medische problemen, ontvangt betrokkene een informatief level waarin staat wat een medische belemmering c.q. ontheffing inhoudt, wanneer hij/zij daarvoor in aanmerking komt en hoe zich dat met de mvv-procedure verhoudt.

Een door de post aangewezen vertrouwensarts zal de medische situatie van betrokkene beoordelen. De kosten voor dit consult zal betrokkene zelf moeten betalen (artikel 3.10, tweede lid, VV).

De vertrouwensarts ontvangt voor de beoordeling van betrokkene een vragenlijst met een aantal vragen dat inzichtelijk maakt of iemand het examen kan doen. De arts wordt hierbij ondersteund door een "checklist" die aangeeft welke gebreken het behalen van het examen bemoeilijken dan wel onmogelijk maken. In geval van een psychische stoornis wordt door de vertrouwensarts een deskundige op het gebied van psychische ziektebeelden geraadpleegd. Door de beantwoording van de vragen wordt er een beeld verkregen van de eventuele medische problemen en het vermogen om examen te doen.

De arts maakt een verklaring cfm. model 19 (art. 3.10 VV) op en zal deze naar de post zenden. Tegen deze verklaring kan geen bezwaar of beroep worden ingesteld. De vreemdeling moet zonodig zorg dragen voor een vertaling in het Engels, Duits, Frans of Nederlands. De verklaring van de vertrouwensarts wordt door de post naar de IND Den Bosch gezonden. De verklaring van de vertrouwensarts wordt, door de arts of de post, ook aan de vreemdeling verstrekt zodat de referent deze verklaring desgevraagd kan overleggen in de referentenprocedure. De beslismedewerker legt deze verklaring aan de twee voor deze

beoordeling gespecialiseerde beslismedewerkers (Den Bosch: zie Intranet) voor en krijgt na beoordeling van de medische verklaring een bindend advies of betrokkene in staat is het basisexamen inburgering af te leggen.

Ook evidente gevallen moeten worden voorgelegd in verband met de registratie van deze zaken. Het betreft dan gevallen waar, blijkens de verklaring van de vertrouwensarts, sprake is van volledig en blijvende doofheid, blindheid of doofstomheid als ook die gevallen waarin gebleken is dat de vreemdeling weinig tot niets mankeert.

Op deze wijze wordt de eenduidigheid in de beoordeling van deze zaken gegarandeerd en kunnen problemen snel gesignaleerd worden en het beleid zonodig worden aangepast. De dossierhouders bij AUA kunnen door de gespecialiseerde beslismedewerkers worden geraadpleegd om advies.

Voor de volledigheid wordt nog opgemerkt dat partiële ontheffing dan wel vrijstelling van één van de examenonderdelen (spreekvaardigheid, kennis van de Nederlandse samenleving en leesvaardigheid) op basis van medische gronden niet mogelijk is.

2.3 Hardheidsclausule

De mvv-aanvraag wordt niet afgewezen:

- als de vreemdeling het basisexamen inburgering niet met goed gevolg heeft afgelegd en afwijzing van de aanvraag naar het oordeel van de minister van SZW zou leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard (art. 3.71a, tweede lid, onder d, Vb)

Dit is de zgn. hardheidsclausule, die per 1 april 2011 in werking is getreden.

Met ingang van 1 april 2011 is het taalniveau Spreekvaardigheid (TGN) van het basisexamen inburgering verhoogd van A1min naar A1. Vanaf die datum is ook de toets Geletterdheid en Begrijpend Lezen (GBL) aan dit examen worden toegevoegd. De toets Kennis van de Nederlandse Samenleving (KNS) is ongewijzigd gebleven. Om te voorkomen dat bepaalde groepen vreemdelingen door de hogere eisen van het examen niet meer aan de Wet inburgering buitenland kunnen voldoen, is op advies van de Raad van State een hardheidsclausule geïntroduceerd.

Het behalen van het basisexamen inburgering zal niet worden vereist in situaties waarin een combinatie van zeer bijzondere individuele omstandigheden ertoe leidt dat de vreemdeling blijvend niet in staat is om het basisexamen inburgering met goed gevolg af te leggen.

Hierbij dient de vreemdeling bovendien aan te tonen die inspanningen te hebben geleverd die in redelijkheid kunnen worden gevegd. Dit kan onder meer blijken uit het één of meermalen afleggen van het basisexamen inburgering, waarbij bijvoorbeeld wel een positief resultaat is behaald voor Spreekvaardigheid (TGN) en de toets Kennis van de Nederlandse Samenleving (KNS), maar geen positief resultaat is behaald voor de toets Geletterdheid en Begrijpend Lezen (GBL). Deze resultaten blijken uit de resultatenbrief - welke dient te worden gevoegd bij de mvv-aanvraag - die de kandidaat ontvangt van de Nederlandse vertegenwoordiging in het buitenland na het afleggen van het examen.

De enkele omstandigheid dat men een of meerdere malen het examen heeft afgelegd kan niet leiden tot een succesvol beroep op de hardheidsclausule.

Volgend uit hogere regelgeving en de toelichtingen daarbij wordt als bijzondere individuele omstandigheid niet beschouwd, de enkele omstandigheid dat:

1. de vreemdeling niet beschikt over voldoende tijd³

Het behoort tot het domein van de eigen verantwoordelijkheid om er voor te zorgen dat men over voldoende tijd beschikt om zich voor te bereiden op het examen en het examen af te leggen.

2. de vreemdeling niet beschikt over voldoende financiële middelen⁴

Het behoort tot het domein van de eigen verantwoordelijkheid om er voor te zorgen dat men beschikt over voldoende financiële middelen om zich voor te bereiden op het examen en het examen af te leggen. De partner in Nederland wordt geacht hierin te ondersteunen.

³ Memorie van toelichting Tweede Kamer, vergaderjaar 2003–2004, 29 700, nr. 3, p.13 en 14

⁴ Memorie van toelichting Tweede Kamer, vergaderjaar 2003–2004, 29 700, nr. 3, p. 13 en 14

3. de vreemdeling niet beschikt over voldoende technische middelen⁵

Het behoort tot het domein van de eigen verantwoordelijkheid om er voor te zorgen dat men beschikt over voldoende technische middelen om zich voor te bereiden op het examen en het examen af te leggen. De partner in Nederland wordt geacht hierin te ondersteunen.

4. de vreemdeling niet beschikt over voldoende cursusmateriaal⁶

De voorbereiding op het examen wordt overgelaten aan de eigen inzichten en verantwoordelijkheid van de vreemdeling en zijn / haar partner. De overheid heeft gezorgd voor de ontwikkeling van een zeer uitgebreid en toegankelijk zelfstudiepakket dat te koop is bij de Nederlandse (internet)boekhandels.

5. het cursusmateriaal niet beschikbaar is in de taal van de vreemdeling⁷

De voorbereiding op het examen wordt overgelaten aan de eigen inzichten en verantwoordelijkheid van de vreemdeling en zijn / haar partner. De overheid heeft gezorgd voor de ontwikkeling van een zeer uitgebreid en toegankelijk zelfstudiepakket dat te koop is bij de Nederlandse (internet)boekhandels. Het pakket is, naast het Nederlands, beschikbaar in 18 talen⁸ (95% van de Wib-doelgroep).

Het is de bedoeling dat betrokkene, in samenwerking met referent er zelf voor zorg draagt dat betrokkene ingeburgerd raakt (betrokkene wil immers bij referent verblijven). Het is dus een verantwoordelijkheid van zowel betrokkene als referent om er voor te zorgen dat betrokkene zal slagen voor het basisexamen inburgering. Het is een service dat er cursusmateriaal beschikbaar is in diverse talen. Het enkele feit dat er geen cursusmateriaal bestaat in de moedertaal van betrokkene, leidt niet tot toepassing van de hardheidsclausule. De rechtbank Den Haag heeft geoordeeld dat gezien de parlementaire geschiedenis het primair onder de eigen verantwoordelijkheid kan worden verstaan dat de vreemdelingen en zijn / haar partner ervoor zorgen om het benodigde lesmateriaal te verwerven, waarbij de vreemdeling en zijn/haar partner zich kunnen laten bijstaan door derden om het lespakket te (laten) vertalen in een taal die zij wel meester zijn.

6. de vreemdeling niet beschikt over geschikte begeleiding ondersteuning bij de voorbereiding op het examen⁹

In de genoemde nota van toelichting is genoemd dat het zoeken en vinden van geschikte begeleiding primair tot het domein van de eigen verantwoordelijkheid van de vreemdeling en zijn / haar partner behoort. Het enkele feit dat cursussen of een andere vorm van begeleiding in het land van herkomst ontbreken leidt niet tot toepassing van de hardheidsclausule.

7. de vreemdeling analfabeet is¹⁰

Het enkele feit dat de vreemdeling analfabeet is, leidt niet tot toepassing van de hardheidsclausule. Het genoemde zelfstudiepakket is zo ingericht dat het ook toegankelijk is

---

⁵ Memorie van toelichting Tweede Kamer, vergaderjaar 2003–2004, 29 700, nr. 3, p. 13 en 14

⁶ Memorie van toelichting Tweede Kamer, vergaderjaar 2003–2004, 29 700, nr. 3, p. 13 en 14 en Nota van Toelichting bij besluit van 31 augustus 2010 tot wijziging van het Vreemdelingenbesluit 2000 in verband met de wijziging van het basisexamen inburgering in het buitenland, Staatsblad 2010, 679, p. 8 t/m 11

⁷ Nota van toelichting bij besluit van 31 augustus 2010 tot wijziging van het Vreemdelingenbesluit 2000 in verband met de wijziging van het basisexamen inburgering in het buitenland, Staatsblad 2010, 679, p. 8 t/m 11; zie ook Rechtbank 's-Gravenhage, sector bestuursrecht, AWB 09/5145 MVV

⁸ Het cursusmateriaal is in diverse vreemde talen beschikbaar (namelijk: Chinees, Dari, Engels, Frans, Indonesisch, Marokkaans Arabisch, Pashto, Portugees, Russisch, Spaans, Somalisch, Standaard Arabisch, Thai, Turks, Urdu, Vietnamees, Koerdisch*, Tarifit Berber*; *Koerdisch en Tarifit Berber zijn alleen gesproken talen; de geschreven vertaling van het Turks dan wel het Marokkaans Arabisch is meegeleverd). De site www.naarnederland.nl geeft veel informatie over het cursusmateriaal.

⁹ Nota van toelichting bij besluit van 31 augustus 2010 tot wijziging van het Vreemdelingenbesluit 2000 in verband met de wijziging van het basisexamen inburgering in het buitenland, Staatsblad 2010, 679, p. 8 t/m 11

¹⁰ Nota naar aanleiding van het verslag (TK 29 700) behorend bij de wijziging van de Vw 2000 in verband met het stellen van een inburgeringsvereiste bij het toelaten van bepaalde categorieën vreemdelingen (Wet inburgering buitenland) en nota van toelichting bij besluit van 31 augustus 2010 tot wijziging van het Vreemdelingenbesluit 2000 in verband met de wijziging van het basisexamen inburgering in het buitenland, Staatsblad 2010, 679, p. 9 en 10

voor analfabeten en anders gealfabetiseerden, op basis waarvan zij kunnen alfabetiseren in het Latijnse schrift en zich verder kunnen voorbereiden op het examen.

8. de vreemdeling een drukke baan heeft¹¹

Het behoort tot het domein van de eigen verantwoordelijkheid om er voor te zorgen dat men over voldoende tijd en gelegenheid beschikt om zich voor te bereiden op het examen en het examen af te leggen.

9. de vreemdeling zwanger is¹²

Het behoort tot het domein van de eigen verantwoordelijkheid om er voor te zorgen dat de voorbereiding op het examen en het afleggen van het examen te combineren is met een zwangerschap.

10. de vreemdeling tijdelijk ziek is¹³;

Als sprake is van ziekte wordt verwezen naar de medische ontheffing (zie onder 2.2). In de memorie van toelichting is aangegeven dat het tot het domein van de eigen verantwoordelijkheid behoort om er voor te zorgen dat de voorbereiding op het examen en het afleggen van het examen te combineren is met ziekte van tijdelijke aard, aangezien sprake is van een niet blijvende situatie.

11. de vreemdeling de zorg heeft voor het gezin en kinderen¹⁴

Het behoort tot het domein van de eigen verantwoordelijkheid om er voor te zorgen dat de voorbereiding op het examen en het afleggen van het examen te combineren is met de zorg voor het gezin.

12. de vreemdeling een gezinslid is van een (voormalige) asielzoeker aan wie een verblijfsvergunning regulier is verleend op grond van bijvoorbeeld het voormalige driejarenbeleid of de eenmalige regeling (Stcrt. 2003, 191)¹⁵

M.b.t. het genoemde gezinslid is niet aangenomen dat er sprake is van asielgerechtigd zijn en dat diens gezinsleden om die reden vrijgesteld zouden moeten worden van het basisexamen inburgering in het buitenland. Er is dan ook geen reden om (voormalige) asielzoekers met een reguliere verblijfsvergunning te behandelen als asielgerechtigde of hun positie opnieuw te beoordelen. Asielgerechtigden en hun gezinsleden zijn en blijven in navolging van artikel 3.71a, tweede lid, onder a, Vb wel vrijgesteld van de verplichting om het basisexamen in het buitenland af te leggen.

13. de vreemdeling een gezinslid is van een voormalige verdragsvluchteling of andere asielmigranten die door naturalisatie het Nederlanderschap heeft verkregen¹⁶

Op de nog over te komen gezinsleden van het genoemde gezinslid is artikel 7, tweede lid, van de richtlijn gezinshereniging niet van toepassing. Asielgerechtigden en hun gezinsleden zijn en blijven in navolging van artikel 3.71a, lid 2, onderdeel a, Vb 2000 wel vrijgesteld van de verplichting om het basisexamen in het buitenland af te leggen.

14. de vreemdeling een gezinslid is van een (voormalige) asielzoeker aan wie een reguliere verblijfsvergunning is verleend voor medische behandeling of (niet-asielgerelateerde) klemmende redenen van humanitaire aard¹⁷

M.b.t. het genoemde gezinslid is niet aangenomen dat er sprake is van asielgerechtigd zijn en dat diens gezinsleden om die reden vrijgesteld zouden moeten worden van het basisexamen inburgering in het buitenland. Er is dan ook geen reden om (voormalige)

¹¹ Nota van toelichting bij besluit van 17 februari 2006 tot wijziging van het Vreemdelingenbesluit 2000 in verband met inburgering in het buitenland

¹² nota van toelichting bij besluit van 17 februari 2006 tot wijziging van het Vreemdelingenbesluit 2000 in verband met inburgering in het buitenland

¹³ Zie artikel 3.10 VV en bijlage 19 van het Voorschrift Vreemdelingen 2000 en paragraaf: Ontheffing basisexamen inburgering vanwege een geestelijke of lichamelijke belemmering van blijvende aard en (nota van toelichting bij besluit van 17 februari 2006 tot wijziging van het Vreemdelingenbesluit 2000 in verband met inburgering in het buitenland)

¹⁴ Nota van toelichting bij besluit van 17 februari 2006 tot wijziging van het Vreemdelingenbesluit 2000 in verband met inburgering in het buitenland

¹⁵ Memorie van toelichting, Tweede Kamer, vergaderjaar 2003–2004, 29 700, nr. 3

¹⁶ Memorie van toelichting, Tweede Kamer, vergaderjaar 2003–2004, 29 700, nr. 3

¹⁷ Memorie van toelichting, Tweede Kamer, vergaderjaar 2003–2004, 29 700, nr. 3

asielzoekers met een reguliere verblijfsvergunning te behandelen als asielgerechtigde of hun positie opnieuw te beoordelen. Asielgerechtigden en hun gezinsleden zijn en blijven in navolging van artikel 3.71a, tweede lid, onder a, Vb wel vrijgesteld van de verplichting om het basisexamen in het buitenland af te leggen.

15. de vreemdeling problemen op het gebied van reizen en andere belemmeringen van dien aard ervaart¹⁸

In de Memorie van Toelichting is opgenomen dat de vreemdeling die niet beschikt over voldoende tijd of financiële middelen om, bijvoorbeeld, naar de cursuslocatie te reizen, of die zich geconfronteerd ziet met andere belemmeringen daar zelf een adequate oplossing voor moeten vinden.

Combinatie van omstandigheden

Een combinatie van genoemde bovenstaande omstandigheden zou kunnen leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.

Voorleggen aan beslisteam

Alle zaken waarin een beroep wordt gedaan op de hardheidsclausule in het kader van de Wet inburgering in het buitenland dienen (verplicht) per mail voorgelegd te worden aan het beslisteam, middels het format dat hiertoe beschikbaar is gesteld op Intranet, met alle relevante bijlagen: %HardheidsclausuleWib,IND/REGSOC/UNIT4AO

Naast deze zaken waarin een (expliciet of minder expliciet) beroep wordt gedaan op de hardheidsclausule, zullen voortaan ook zaken moeten worden voorgelegd waarin omstandigheden worden aangedragen op grond waarvan de vreemdeling een uitzondering van het basisexamen inburgering wenst (ook al wordt het woord 'hardheidsclausule' niet expliciet genoemd en staat in de werkinstructie dat die enkele grond geen reden is voor het maken van een uitzondering).

Dit geldt ook voor alle zaken waarin het inburgeringsvereiste in bezwaar een rol speelt (dus ook als in bezwaar geen medische ontheffing wordt verleend).

Zodra er een richtlijn kan worden uitgezet, zal deze werkinstructie op basis van ervaringen van het beslisteam worden aangepast.

Betrokkenheid Nationale ombudsman bij Wib

De Nationale ombudsman (No) heeft een tweetal onderzoeken gedaan naar de uitvoering van de Wet inburgering buitenland door de IND. In de brief van de No d.d. 9 juli 2012 (vervolgonderzoek) concludeerde de No het volgende: *'Uit de dossiers bleek dat er geen sprake meer is van het slechts afvinken van afwijzingsgronden maar dat alle aangevoerde factoren in hun onderlinge samenhang worden beoordeeld. Het team heeft nauwgezet de factoren die de draagkracht en draaglast beïnvloeden tegen elkaar afgewogen. In ieder dossier is vervolgens gemotiveerd aangegeven waarom is besloten tot toewijzing dan wel afwijzing van het beroep op de hardheidsclausule.'*

De No heeft de volgende aanbeveling gedaan: *'Ik geef u in overweging het beslisteam voorlopig in stand te houden nu dit team zorgt voor zorgvuldigheid en continuïteit. De afweging in dit soort zaken is veelal complex en de kennis en ervaring die opgedaan wordt bij collegiale toetsing draag bij aan de kwaliteit van de besluitvorming en de ontwikkeling van een goed onderbouwde beoordeling in voor de praktijk richtinggevende zaken.'*

Het voorleggen van zaken aan het beslisteam waarin het Wib-vereiste speelt is dan ook van groot belang. De correspondentie van en aan de No is op Intranet beschikbaar gesteld.

2.4 Inherente afwijkingsbevoegdheid (art. 4:84 Awb)

¹⁸ Memorie van toelichting, Tweede Kamer, vergaderjaar 2003–2004, 29 700, nr. 3

In de overige gevallen, dan die genoemd onder 2.1 t/m 2.3, is het de bedoeling dat de aanvraag wordt afgewezen. Immers, artikel 4:84 Awb bepaalt als hoofdregel dat het bestuursorgaan handelt overeenkomstig de beleidsregel.

De beleidsregel staat in B1/4.7.1 Vc:

“De aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd wordt afgewezen indien de vreemdeling het basisexamen inburgering niet met goed gevolg heeft afgelegd, tenzij [...]”.

De inherente afwijkingsbevoegdheid houdt in dat van de beleidsregel zou moeten worden afgeweken als de toepassing ervan in een concreet geval tot een onevenredige uitkomst leidt. Een verzoek wordt dus primair getoetst aan de hardheidsclausule. Als hieruit volgt dat de hardheidsclausule niet van toepassing is, moet worden beoordeeld of het concrete geval toch aanleiding geeft om van het beleid 'dat de aanvraag wordt afgewezen' af te wijken en voorbij te gaan aan het vereiste dat het basisexamen met goed gevolg moet worden afgelegd.

3. Geldigheidsduur examenuitslag (art. 3.71 a, eerste lid, Vb)

De geldigheidsduur van het met goed gevolg afgelegde basisexamen inburgering is vastgesteld op één jaar. Dit wil zeggen dat de mvv-aanvraag niet op het inburgeringsvereiste zal worden afgewezen indien die is ingediend binnen één jaar nadat het basisexamen inburgering met goed gevolg is afgelegd, d.w.z. binnen één jaar na bekendmaking van de resultatenbrief.

Het maakt voor de vreemdeling derhalve niet uit indien hij in eerste aanleg nog niet aan alle voorwaarden voldoet, maar in bezwaar wel én het inmiddels langer dan één jaar geleden is dat het examen behaald is. Hoofdregel is dat indien er binnen één jaar na het behalen van het examen een mvv-aanvraag is ingediend c.q. de referentenprocedure is gestart, de termijn van één jaar geldigheid is veiliggesteld. Het positieve resultaat van het basisexamen inburgering dat is behaald vóór 1 april 2011 kan ook bij mvv-aanvragen ná 1 april 2011 worden overgelegd. Van belang is dat de mvv-aanvraag binnen een jaar nadat het basisexamen is behaald, wordt ingediend.

Dit betekent voor de vvr-aanvraag dat deze niet wordt afgewezen indien de mvv-aanvraag wordt ingewilligd en de vreemdeling binnen de geldigheidsduur van de mvv inreist en de vvr-aanvraag indient.

4. Bezwaar- en klachtenprocedure basisexamen inburgering

De uitslag wordt op schrift afgegeven ten bewijze dat men het examen heeft behaald of niet. Op dit examendocument worden de behaalde scores per onderdeel vermeld. De scores zijn voor de kandidaat van belang ter bepaling van het inburgeringstraject dat in Nederland wordt voortgezet.

Tegen het examenbesluit kan geen bezwaar worden ingediend voor zover het de examenuitslag betreft. Conform artikel 3.98d Vb worden de resultaten van het basisexamen inburgering niet heroverwogen. De examenuitslag is een beoordeling is van het kennen en kunnen van de kandidaat, gelet op artikel 8:4, onder e, Awb. Dit kennen en kunnen houdt tevens in dat er geen bezwaar kan worden ingediend tegen de vaststelling van de opgaven, de beoordelingsnormen en nadere regels voor de examinering. Het is wel mogelijk om tegen de examenomstandigheden een klacht in te dienen.

Klachtenprocedure

Indien een klacht wordt ingediend is de algemene klachtenprocedure (hoofdstuk 9 Awb) van toepassing.

Klachten over de wijze waarop het bestuursorgaan of de persoon die werkzaam is onder de verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan, zich met betrekking tot het examen jegens de vreemdeling of een ander heeft gedragen, moeten worden ingediend bij het bestuursorgaan.

Vanaf 5 november 2012, Kabinet Rutte II, valt de beleidsportefeuille Wet inburgering buitenland onder de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (de IND blijft de Wib uiteraard uitvoeren).

Verzoeken om restitutie van de Wib-gelden moeten dan ook worden doorgestuurd naar:

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
DG Participatie en Inkomenswaarborg
Directie Integratie en Samenleving
Postbus 90801 (Anna van Hannoverstraat 4)
2509 LV Den Haag

Restituties per e-mail: postbus.restitutieexamengeldenwib@minszw.nl (contactpersoon H. Ozturk/R. Felix/ L.N. Stoffels)

Ook de klachten over het inhoudelijke beleid, het examensysteem en de examenuitslag worden door de afdeling Integratie en Samenleving van SZW behandeld. Per e-mail: postbus.integratieensamenleving@minszw.nl (contactpersoon S. Adney)

Klachten over gedragingen van medewerkers van diplomatieke posten welke betrokken zijn bij het afnemen van het basisexamen inburgering en over de omstandigheden waaronder het basisexamen inburgering wordt afgenomen, alsmede klachten over de aanmelding en betalingsprocedure worden door het ministerie van Buitenlandse Zaken behandeld.

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Directie Consulaire Zaken en Migratiebeleid
Afdeling DCM/CO-BC
Postbus 20061
2500 EB Den Haag
e-mail: reacties.consulair@minbuza.nl

Indien een klacht, die dient te worden aangemerkt als een bezwaarschrift tegen de mvv(-voorwaarde), bij de post wordt ingediend, heeft de post een doorzendplicht (art. 2:3 juncto art. 6:15 Awb). Dit bezwaarschrift moet worden doorgezonden naar de IND. De IND zal dit bezwaarschrift dan verder behandelen.

Omgekeerd geldt hetzelfde. Indien de IND een bezwaarschrift binnen krijgt die als klacht dient te worden aangemerkt tegen de examenomstandigheden, dient dit doorgezonden te worden naar het Ministerie van Buitenlandse Zaken ter verdere afhandeling.

BIJLAGE 1

Overzicht tijdelijke verblijfsdoelen als bedoeld in de Wet inburgering

Verband houdend met verblijf als familie- of gezinslid, indien de hoofdpersoon tijdelijk verblijfsrecht heeft ⁽¹⁾ n.b familie/gezinsleden van geestelijke bedienaren, die in Nederland verblijven op een verblijfsvergunning voor arbeid, zijn vrijgesteld van het basisexamen inburgering
Verband houdend met arbeid als zelfstandige
Verband houdend met arbeid in loondienst
Verband houdend met arbeid als kennismigrant
Verband houdend met lerend werken
Verband houdend met seizoenarbeid
Verband houdend met verblijf als houder van de Europese blauwe kaart
Verband houdend met het zoeken en verrichten van arbeid al dan niet in loondienst
Verband houdend met grensoverschrijdende dienstverlening
Verband houdend met arbeid als niet-geprivilegieerd militair of niet-geprivilegieerd burgerpersoneel
Verband houdend met studie
Verband houdend met uitwisseling, al dan niet in het kader van een verdrag
Verband houdend met medische behandeling
Verband houdend met tijdelijke humanitaire gronden
Verband houdend met het afwachten van een verzoek op grond van artikel 17 van de Rijkswet op het Nederlanderschap
Verband houdend met wetenschappelijk onderzoek in de zin van richtlijn 2005/71/EG
Verblijfsrecht op grond van artikel 3.4, derde lid, van het Vreemdelingenbesluit 2000 ⁽²⁾

- ⁽¹⁾ Indien het verblijfsrecht van de persoon bij wie verblijf is toegestaan, tijdelijk van aard is.
- ⁽²⁾ Indien bij de verlening van een verblijfsvergunning is bepaald dat het verblijfsrecht tijdelijk van aard is.